CROATIA

At the School of

OPENCOHESION

RAZUMIJEVANJE I OBRAĐIVANJE PODATAKA

RAZUMIJEVANJE PODATAKA ZA OPTIMALNU UPOTREBU

Dostupni podaci mogu vam reći mnogo toga o temi koju proučavate.

RAZUMIJEVANJE PODATAKA

Da bi podaci „govorili”, pokušajte ih potpuno razumjeti.

Postavite si sljedeća pitanja:

- O kakvoj se vrsti informacija radi?
- Koje su osnovne značajke tih informacija?
- Kako utječu na situaciju?

RAZUMIJEVANJE PODATAKA

Važno je:

- razumjeti prirodu podataka
- naučiti kako ih analizirati s pomoću nekoliko jednostavnih radnji

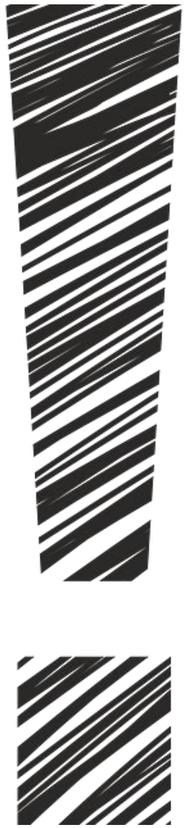

ZNAČAJKE VAŠIH PODATAKA: GEOGRAFSKI, VREMENSKI, OPISNI

GEOGRAFSKI PODACI

Podaci koje prikupljate za svoje istraživanje mogu sadržavati zemljopisne informacije.
Primjerice, opseg fenomena na određenom području.

GEOGRAFSKI PODACI

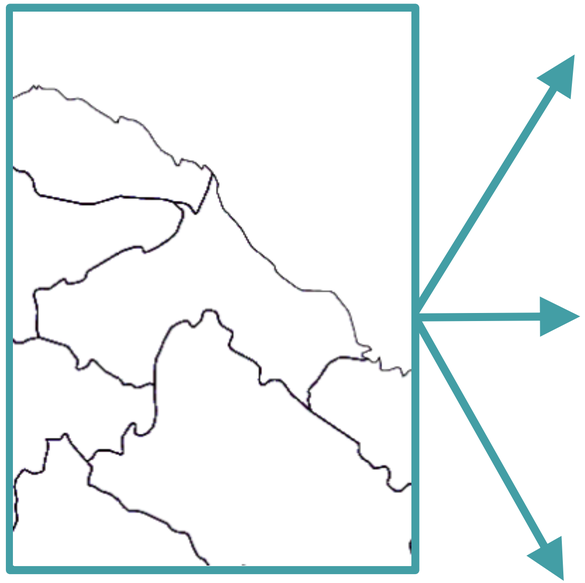

- O kakvom području govorimo? Nacionalnom, regionalnom, županijskom ili gradskom?
- Kakva je veza tog područja i projekta koji ste odabrali ili onoga što proučavate?
- Koje dodatne informacije možete prikupiti analiziranjem geografskih informacija iz svojih podataka?

POVIJESNI PODACI

Podacima se također može omogućiti analiza razvoja fenomena tijekom vremena i određivanje njegove promjene (primjerice, od jednog do drugog mjeseca ili od jedne do druge godine).

VREMENSKA SERIJA: PRIMJERI

Je li se razvrstavanje otpada povećalo, smanjilo ili je ostalo na istoj razini?

Je li broj turista na nekom području stalan svake godine ili je došlo do promjena?

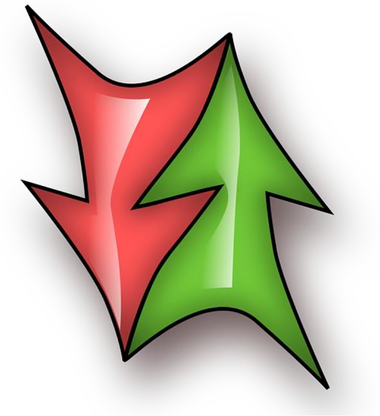

Je li promatrani fenomen u porastu ili se smanjuje (primjerice, na mjesečnoj razini)?

KVALITATIVNI PODACI

Riječ je o podacima koji određuju unutarnje kvalitete i značajke jednog subjekta ili više njih.

Stoga si postavite sljedeća pitanja:

Koje su značajke podataka koje ste prikupili ili koje prikupljate?

Koje vas najviše zanimaju?

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

Prije analiziranja podataka potrebno je poduzeti određene korake kako bi oni bili **koherentni** i kako bi se iz svih **značajki** dobilo najviše koristi.

Za to postoje određene metode.

Pogledajmo...

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

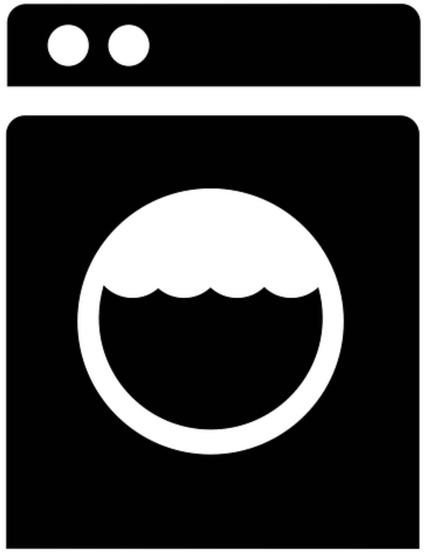

Pročišćavanje podataka osnova je kojom se osigurava da su **redci i stupci unutar tablice dobro strukturirani** te da su unesene vrijednosti **koherentne**.

Analiziranje podataka bez pročišćavanja može rezultirati **ozbiljnim greškama** ili nezamislivim problemima.

Određeni alati mogu pomoći u pročišćavanju podataka, primjerice **Open Refine** (http://openrefine.org)

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

Provjerite jesu li slične vrijednosti unesene na jednak način.

Primjerice, ako se vrijednost „Okoliš” navodi i kao „okoliš” ii „OKOLIŠ”, pojavit će se greške. Sve vrijednosti moraju biti upisane na jednak način.

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

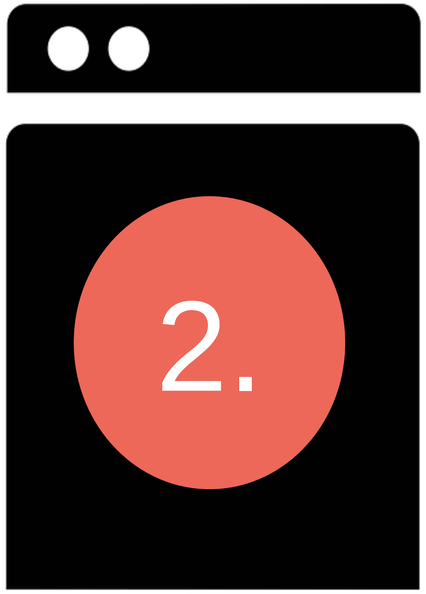

Provjerite datume (ako su navedeni): datumi također moraju biti napisani na ujednačen način.

Pojavit će se greške ako su neki datumi napisani u numeričkom formatu (npr. 01/03/2015), a drugi u alfanumeričkom formatu (npr. 10. ožujka 2015.). Datumi moraju biti u istom formatu: promijenite format s pomoću opcije Formatiranje ćelija.

PROČIŠĆAVANJE PODATAKA

Provjerite brojeve.

Provjerite jesu li brojevi točno navedeni.

Provjerite brojevni sustav s pomoću Postavki radnog lista.

OBOGAĆIVANJE PODATAKA

DIJELJENJE

Podaci moraju biti granularni, kao da su atomi.

Primjerice, ako vaši podaci imaju stupac **Mjesto** i ako postoji vrijednost kao što je: „*Čakovec, Međimurska županija (Sjeverna Hrvatska)*", možda je najbolje **podijeliti** stupac u još **tri stupca** (Grad + Županija + Regija). Tako ćete moći **analizirati** sve tri dimenzije općinsku**, županijsku, regionalnu**.

DODAVANJE

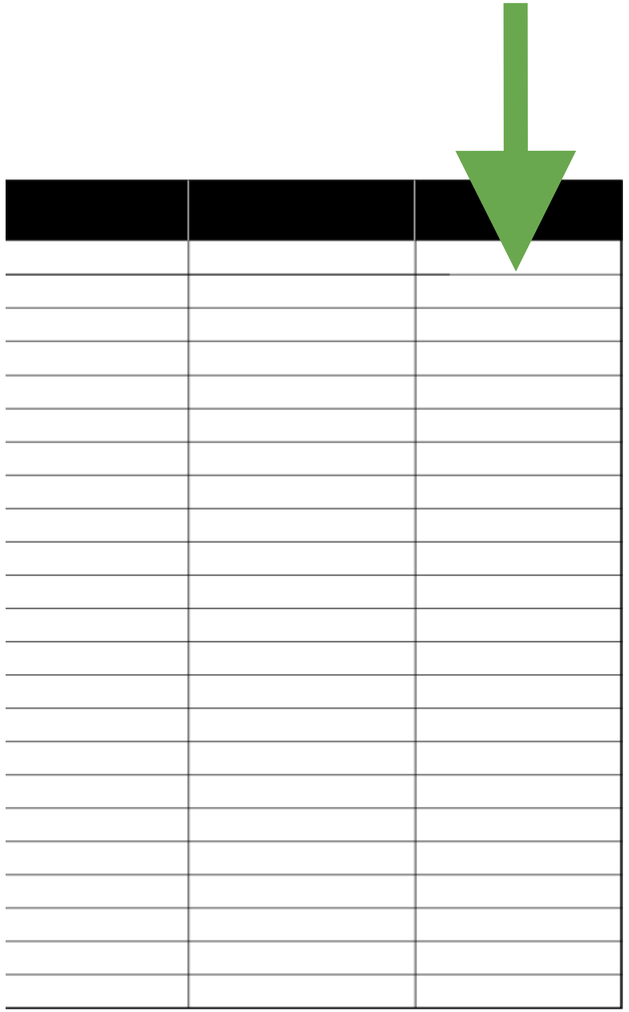

Vaš podatkovni skup neće vam uvijek pružati sve potrebne informacije. U određenim ćete slučajevima morati obogatiti skup podataka **dodavanjem novih stupaca** sa specifičnim informacijama.

Djelomično ste to već mogli učiniti slijedeći prethodne upute, ali mogu postojati i drugi načini obogaćivanja skupa podataka...

GEOKODIRANJE

	Zemljopisna širina	Zemljopisna dužina

Poslužimo se istim primjerom: nakon što stupac Mjesto podijelite u tri stupca (Grad, Županija, Regija), može biti korisno unijeti zemljopisnu širinu i zemljopisnu dužinu te izraditi kartu.

Da biste to učinili, umetnite dva nova stupca (Zemljopisna širina i Zemljopisna dužina) te upišite geografske koordinate koje ćete pronaći u referentnom dokumentu.

GEOKODIRANJE

Koordinate možete pronaći na internetu.

Na mreži postoje brojni alati: istražite ih!

Uvijek se pobrinite da se podaci mogu **ponovno upotrebljavati** (to vrijedi za OpenStreetMap, dok s Google kartama postoje ograničenja).

CROATIA

At the School of

OPENCOHESION

RAZUMIJEVANJE I OBRAĐIVANJE PODATAKA